

לאחר שנה וחצי החקירה עוד נמשכת

תושבי בית פוריק שליד שכם מתלוננים מאז אפריל '94 על התנכלויות מצד שכניהם מהתנחלות איתמר. שבוע לאחר רצח רבין התחיל מישהו במשטרה לטפל בהם

תצלום: אלכס ליבק

סאיו חנני. החורשים לא הצליחו לעבור

במשטרה, ובעקבות חלקן - ובאישור הצבא, משרד הביטחון והמשטרה - הכיר מס רכוש בכך שהפגיעות היו על רקע לאומני וקבילתי פיצוי כספי".

עידן הוסיף: "פעמיים התלוננו ערבים על כך שהרכבתי להם. הערכים אמרו שמישהו שפגנו רעולות הרביץ להם וסברו שזה אני, אך למולי הגדול במקרה היו כירי אישורים רשמיים - במקרה אחר מהצבא ובמקרה אחר מהסוכנות - שבשתי הפעמים הייתי מחוץ לאזור". הוא לא שמע על פגיעות במטעי הוריים של שכניו בבית פוריק.

לדברי עידן, התנחלות איתמר, שקימה ב-84, "היא אחר היישובים הידרניים היחידים בשומרון שחי מחקלאות. חלק מהתושבים עוסקים בחינוך, רובם מפר'לניקים, ואין בינינו קיצונים כא"נשי 'כתנא חי' וכו'. היה לנו אחר לתי שתייה של הכבשים וגניבת עדר כבשים", אמר עידן. "הגשתי תלונות

צב דור סולטן, ממטה המשטרה במרחב שומרון, כי התלונה של בני משפחת חנני הועברה לטיפולו והוא מנקש לה' עכיר אליו בדחיפות את תצלום "מכתב התלונה שהופנה לראש הממשלה ב-10 במאי '95".

ברור שמכתבו של ס"צ סולטן הפיח אצל בני משפחת חנני ואנשי המוקד תקוות חרשות. המסמך הנדרש נשלח, והם מחכים.

י"ד מזכירות התנחלות איתמר, ערפרה, שהתבקש להציג את גרסת אנשיו, הפנה אותי לנשים עידן, שלרבי ריו מצוי בפרשה. עידן, שהתנחל בארמון לפני כשש שנים, מתפרנס מגידול מתנחלי איתמר לתושבים מבית פוריק וטען שתושבי הכפר התנכלו לו. "היו מקרים של שריפת חציר, הרעי לת מי שתייה של הכבשים וגניבת עדר כבשים", אמר עידן. "הגשתי תלונות

כביכול ניסינו להתעסק אתן", גילה חנני. "ברגע שהשוטרים עזבו את המוקד, שוב התנכלו לנו המתנחלים. לחרבם שלילתי את שכרם של החורשים, באתערכות צבאית מעבר לטיפול משטרי פעל צה"ל בהתאם לנסיבות ועל פי שיקול דעתו".

נקפו חודשים ומצבה של משפחת חנני לא השתנה. כעונת מסים הזיתים הם קבלו שוב כי מתנחלים מאיתמר מפריעים להם לעבור על אדמתם. ב-10 ביולי '95 שוב פנה המוקד למפקד משטרת שכם, כדי להיוודע מה היו ממציא חקירת המשטרה, ולראש הממשלה ושר הביטחון.

קובלנה חרשה נכתב: "המצב נרחר כשהיה. המתנחלים מאיתמר לא הפסיקו את הטרדותיהם בתקופת מסים הזיתים. לאחרונה הם סללו כביש בארמוןיהם של בני משפחת חנני, אך כביעות הגשת תלונה למשטרה הופסקה עבודת המתנחלים - לאחר שגרמו נזק קיים לעשרות עצי זית, גרעו חלק מהם וחפרו בארמות משפחת חנני. בני משפחת חנני מרגישים מאוימים. המשטרה העבירה את האחריות לצבא, והצבא אינו מטפל בנושא".

כעבור שבועיים, ב-25 ביולי, נמסר למשטרת שכם כי תיק התלונה של משפחת חנני "נסגר מאין עניין לצירבור", וב-21 באוגוסט נמסר מרוביך צה"ל כי התלונה "הינה לכאורה בחוקת אירועים פיליזיים", ולכן על המתלדרגים ועל המוקד "לפנות למשטרת ישאל, מחוץ ש"י".

המוקד המשיך לפנות למשטרה, ובחודש שעבר התנהגו משהו. ב-11 בנבר, שבוע אחרי הרצח, הוצגו של ראש הממשלה ושר הביטחון, הוריע סגן נר

או הסבה במערת המכפלה בתכרון מצהירות המשטרה ויתר נציגי רשויות האכיפה, פעם אחר פעם, שמע'תה ואילך יהיה ריזן אחר לתושבים הפ'לשתינאים כשטחים ולמתנחלים היהודים. ואולם, עידן בתיקי התלונות של תושבים פלשתינאים בגדה המערבית, שבחן מטפל ארגון "המוקד הג'נת הפרט", מצביע על כך שבמקרים רבים אין מיישמים הכרזות אלה. סיפרם של כמה מבני משפחת חנני, מבית פוריק שליד שכם, מספק את אחת ההרחות לכך.

לפאיו יוסף מוחמד חנני, בן 59, ול'רובי משפחתו, תושבי בית פוריק, ארמות ומטעי זית הנושקים לארמות התנחלות איתמר, שהיו שייכות בעבר הלא רחוק לכפר הערבי אל-עוואורה השכן. לרברי חנני, באחר מימי אפריל '94 הוא יצא לחרוש את ארמתו עם כסמונה אנשים ששכר.

"אמר המתנחלים נכנס לשטח שלנו, כיוון לעברנו את נשקו, רובה אוטומטי, וציווה עלינו להסתלק מהמקום", סיפר כשביקרו בכפרו. "למתנחל הצטרפו נשים שנשאו גדלי ישראל והכריזו שזאת ארמתן. הנשים יירו בנו אבנים. בגלל הנשק שהיה מכוון נגדנו, נאלצנו להסתלק מהמקום".

חנני התלונן במשטרת שכם. השוטר שרשם את התלונה דיבר עם אחד מראשי ההתנחלות ואחר כך אמר לה' בני לשוב לארמתו. כשחזר לארמתו, מתנחלים שוב התנכלו לו ולאנשיו. חיילים שבאו למקום לא הרתיעו את המתנחלים. כשבאו שוטרים, גלגלו המתנחלים הגברים ונותרו רק הנשים. "כמה מאשינו, שיודעים עברית, הבינו שנשות המתנחלים התלוננו כי

כביכול ניסינו להתעסק אתן", גילה חנני. "ברגע שהשוטרים עזבו את המוקד, שוב התנכלו לנו המתנחלים. לחרבם שלילתי את שכרם של החורשים, באתערכות צבאית מעבר לטיפול משטרי פעל צה"ל בהתאם לנסיבות ועל פי שיקול דעתו".

נקפו חודשים ומצבה של משפחת חנני לא השתנה. כעונת מסים הזיתים הם קבלו שוב כי מתנחלים מאיתמר מפריעים להם לעבור על אדמתם. ב-10 ביולי '95 שוב פנה המוקד למפקד משטרת שכם, כדי להיוודע מה היו ממציא חקירת המשטרה, ולראש הממשלה ושר הביטחון.

קובלנה חרשה נכתב: "המצב נרחר כשהיה. המתנחלים מאיתמר לא הפסיקו את הטרדותיהם בתקופת מסים הזיתים. לאחרונה הם סללו כביש בארמוןיהם של בני משפחת חנני, אך כביעות הגשת תלונה למשטרה הופסקה עבודת המתנחלים - לאחר שגרמו נזק קיים לעשרות עצי זית, גרעו חלק מהם וחפרו בארמות משפחת חנני. בני משפחת חנני מרגישים מאוימים. המשטרה העבירה את האחריות לצבא, והצבא אינו מטפל בנושא".

כעבור שבועיים, ב-25 ביולי, נמסר למשטרת שכם כי תיק התלונה של משפחת חנני "נסגר מאין עניין לצירבור", וב-21 באוגוסט נמסר מרוביך צה"ל כי התלונה "הינה לכאורה בחוקת אירועים פיליזיים", ולכן על המתלדרגים ועל המוקד "לפנות למשטרת ישאל, מחוץ ש"י".

המוקד המשיך לפנות למשטרה, ובחודש שעבר התנהגו משהו. ב-11 בנבר, שבוע אחרי הרצח, הוצגו של ראש הממשלה ושר הביטחון, הוריע סגן נר